

בשלמא בחטאת העוף הבא על הספק בספק יולדת וכיו"ב, יש לומר שזהו כפשטות הלימוד בגמרא (נזיר כט' ע"א) שהתורה חידשה, שאפילו על ספק אם נטמאה היא ג"כ חייבת קרבן לכפרה (שהוא מתיר אותה לאכול בקדשים), בדוגמת אשם תלוי שהתורה חייבה להביא כשיש ספק אם חטא, "וזהו הנקרא אשם תלוי שהוא מכפר על הספק ותולה עד שיודע לו בודאי שחטא בשגגה כו" (רמב"ם רפ"ח דשגגות).

אבל בנדו"ד, הרי החיוב שבתחילה הוא ודאי, והספק נתחדש אח"כ וזהו ע"י האשה והכהן - האם היא השלימה את ההוספה שעל חיובה ונתכפר לה.

גם: מהו הגדר של הז' או ח' קרבנות, כאשר סיבת הקרבנות היא ספק של האשה או הכהן.

ע"ל זה אמר ר' יהושע "זהו שאמרו כשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו שבעה", ולכאורה הרי זהו תרתי דסתרי: שבעת הקולות הם שתי קרניו לשתי חצוצרות כו', שהם קולות של קרניים, שוקיים כו' שאינם שייכים ל"קולו" של הכבש - ואעפ"כ "אמרו.. כשהוא מת קולו שבעה",

היינו שע"י מיתת הכבש מתבטל ה"קולו אחד" ונעשים קולות חדשים בקרניים כו', אבל אמרו שכולם הם קולו של הכבש.

ובזה מבואר גדרם של הקרבנות הנ"ל, שלמרות שהסיבה לקרבנות אלו הם ספיקות שנתהוו לאחר קרבנות" של חובה (הראשונים), הרי גם קרבנות אלו הם (בדוגמת) "קולו", שיש עליהם גדר חובה וכו', כמו קרבנות" הראשונים.

ועפ"ז י"ל הקשר והשייכות לתחלת סדר קדשים (דנעוץ תחלתן בסופן) "כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה", שהוא לא רק בהענין דגם זה נתרבה מצוה ע"י קלקולו, כי נוסף על קרבן זה (דכשר הוא) "צריך להביא אחר לחובתו או לנדו"ד" (פרש"י ריש מס' זבחים),

כי אם גם בזה דקרבנות אלו דשחטו שלא לשמן (כשרים "לזרוק דמם להקטיר אימוריהם ולאכול את הנאכלין" (פרש"י שם), "קמ"ל ד) בקדושתיהו קיימי ואסור לשנויי בהו" (כבגמ' שם ב,א). ושם ריש ע"ב "אלא אם כמה שנדרת כו' ואם לא נדבה יהא". וראה פרש"י שם ד"ה ואם לאו.

ד. ולכאורה, הרי סיבת הקרבן אינה אלא מצד הספק, א"כ איך נעשה הקרבן לחיוב כמו קרבן החובה שלו - הנה מצינו כמה דוגמאות, שהמסובב נעשה בתוקף יותר מהסיבה שלו. ומהם:

א) מצינו בדיני סוכה (סוכה י"ד ע"ב) שנסרים שרחבם ארבעה והפכך על צדיהן שאין בהם ארבעה, הרי גם באופן זה הם פסולים, "דכיון דיש שם פסול עליהן נעשו כשפודין של מתכת הפסולין לסכך בכל ענין שהופכך". רואים מזה, שלמרות שהסיבה והטעם ש"יש שם פסול עליהן" היא מפני גזירת תקרה, שזהו דוקא כשהם על הצד שרחבם ארבעה, מ"מ הם נעשים "כשפודין על מתכת", שזהו פסול עצמי, ולכן הרי הם פסולים גם כשהם על הצד שאין בהם גזירת תקרה.

ב) דברי החת"ס (בשו"ת או"ח סוף סי' קמ"ה) הידועים בנוגע ליו"ט שני של חג השבועות, שהוא חמור משאר יו"ט שני של גלויות, כי אינו בא מצד הספק כשאר היו"ט, אלא יש בו כח של ודאי. והטעם ע"ז: בחגה"ש מעולם להי" ספק כבפסח וסוכות (כי קביעותו היא ביום החמישים לעומר), ומה שעושים שבועות שני ימים הוא רק "כדי שלא לחלוק במועדות".

נמצא שסיבתו דיו"ט שני של חגה"ש היא היו"ט שני של פסח וסוכות, ("שלא לחלוק במועדות"), שהם ספק בלבד, אבל ביו"ט שני של שבועות נעשה תוקף וכח של ודאי, יותר מבפסח וסוכות.

ה. עפ"י הנ"ל (סעיף ג) י"ל גם לאידך גיסא, שהדין של קנים נותן ביאור במה שאמרו כשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו שבעה, בפשטות לשונו של ר"י "זהו שאמרו", שזהו באופן של בא ללמד ונמצא למד. כי זה נוגע ומבאר את הגדרים והדינים השייכים בכבש שהוא חי, וכן - מה משתנה כשהוא מת.

א' מהם - כבש הנעבד לע"ז, שהדין הוא שהוא פסול למזבח (תמורה כ"ח ע"א).

והנה מצינו בגמרא (ע"ז מ"ו ע"ב דאיבעיא להו יש שינוי לנעבד או אין שינוי לנעבד, ובגמרא שם מבואר שאיבעיא זו היא בהמשתחוה לבהמה צמרה מהו לתכלת.. קרני' לחצוצרות שוקי' מהו לחלילין בני מעי' מהו לפארות (נימין של כנור).